

SBO de Watertuin

Schoolondersteuningsprofiel Primair Onderwijs

2023-2025

Vaststelling bestuur op: januari 2024

Advies door MR op: 16 januari 2024

Inleiding

In het kader van de Wet op het Passend Onderwijs wordt van iedere school verwacht dat zij een school-ondersteuningsprofiel (SOP) opstelt. In een SOP wordt minimaal eens in de 4 jaar vastgelegd welke mogelijkheden een school heeft voor de ondersteuning van leerlingen met uiteenlopende onderwijsbehoeften. Zo weten ouders, leerlingen, (de scholen binnen) het samenwerkingsverband en inspectie vooraf wat ze kunnen verwachten van de school.

De ondersteuning die een school kan bieden is te beschrijven op twee niveaus:

Basisondersteuning en Extra ondersteuning. Basisondersteuning omvat vier aspecten:

- Basiskwaliteit (de minimale onderwijskwaliteit die de Inspectie van het onderwijs meet door middel van het toezichtkader. Scholen die onder basistoezicht van de inspectie van het onderwijs vallen hebben hun basiskwaliteit op orde).
- Preventieve en lichte curatieve interventies (zoals een aanbod voor leerlingen met dyslexie).
- Onderwijsondersteuningsstructuur (onder andere de manier waarop de school de ondersteuning heeft georganiseerd en met andere organisaties en externe partners en specialisten samenwerkt).
- Planmatig werken (onder andere de manier waarop de school nagaat welke onderwijsbehoefte leerlingen hebben, daarop een passend onderwijsaanbod organiseert en dat evalueert).

Extra ondersteuning geeft de mogelijkheden van de school weer die de basisondersteuning overstijgen. De extra ondersteuning wordt georganiseerd in de vorm van specialisaties of arrangementen. Deze ondersteuning wordt georganiseerd op basis van de ondersteuningsvragen van (groepen) leerlingen. Daarnaast beschrijft het SOP de ambities die de school heeft voor de komende periode en of er grenzen zijn aan wat de school kan bieden aan ondersteuning.

1. Schoolgegevens

Naam school	sbo De Watertuin
BRIN nummer	15SJ
Adres	Churchillweg 5
Postcode	1314 RA
Plaats	Almere
Telefoon	036-5333548
Website	www.watertuin.asg.nl
Email	info@watertuin.asg.nl
Naam schoolbestuur	Almeerse Scholengroep (ASG)

2. Visie en onderwijsconcept van de school (in kernwoorden)

Visie, missie	Sbo De Watertuin gaat er vanuit dat leerlingen zich ontwikkelen middels uitstekend onderwijs, waarbinnen ze de mogelijkheden en het vertrouwen krijgen om succeservaringen op te doen. We waarderen de mogelijkheden van elk individu en willen diegene daarin ondersteunen, stimuleren en motiveren. Wij streven naar de maximale ontplooiing van ieder kind. Ouders kiezen voor sbo De Watertuin, omdat zij vinden dat de school de beste onderwijsplek is voor hun kind. Dat krijgt o.a. vorm middels onze kernwaarden en kernkwaliteiten. Deze vormen de basis voor alles wat er gedaan wordt op school. De kernwaarden geven aan waar de school voor staat en waarin zij wil uitblinken. Sbo De Watertuin vindt het belangrijk dat leerlingen zich succesvol voelen in de onderwijsleeromgeving en met plezier naar school gaan. Dit kan alleen in een uitdagende omgeving waarin structuur, vertrouwen, transparantie en een positieve benadering voorop staan. Leerlingen en volwassenen werken met elkaar samen in een uitnodigende speel-, werk- en leeromgeving waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen in zelfvertrouwen, zelfkennis, verantwoordelijkheid en positief gedrag. Sbo De Watertuin biedt dit door duidelijk en consequent te zijn in regels en afspraken. Sbo De Watertuin maakt het onderwijs voor leerlingen voorspelbaar, zodat ze weten waar ze aan toe zijn. De school heeft expertise in huis op het gebied van observatie-, praktijk- en heterogene groepen.
---------------	--

	De professionals hebben een belangrijke rol. Ze accepteren ieders “eigen aardigheden” en denken in mogelijkheden. Zij tonen geduld, begrip, kijken en luisteren goed naar leerlingen, stimuleren leerlingen door hoge verwachtingen uit te spreken en duidelijke doelen te stellen, waardoor ze steeds een stapje verder komen. Het is belangrijk de leerlingen te leren kijken naar wat goed gaat en succeservaringen op te laten doen. Deze dan ook proberen vast te houden en te werken aan dat wat nog iets minder gaat. Om de leerling te leiden naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan worden de ouders/verzorgers actief betrokken bij het ontwikkelingsproces van hun kind. Ouders en leerkrachten ondersteunen elkaar en vullen elkaar aan.
Ambitie m.b.t. passend onderwijs	Zie paragraaf 7.
Specifiek onderwijsconcept	De Watertuin is een school voor speciaal basisonderwijs (sbo). Een reguliere basisschool is veelal gebonden aan de wijk. Een sbo is een stedelijke voorziening voor leerlingen die structureel meer ondersteuning nodig hebben dan een reguliere basisschool biedt en die het Samenwerkingsverband toelaatbaar acht voor het speciaal basisonderwijs. Deze toelaatbaarheidsverklaring (tlv) wordt afgegeven door het samenwerkingsverband. Het gaat dan meestal om leerlingen: - die een lichte leerachterstand hebben op een of meerdere vakgebieden en waar mogelijk extra ondersteuning nodig hebben op sociaal- emotioneel gebied; - die behoefte hebben aan een aangepaste onderwijsleeromgeving om tot ontwikkeling te komen; - die veel sturing en positieve en succeservaringen nodig hebben; - met lichte gedragsproblemen en/of lichte psychiatrische problematiek die daardoor een aangepaste onderwijsleeromgeving nodig hebben; - met dyslexie, een (lichte) TOS (Taalontwikkelingsstoornis) of taalachterstand. Ons onderwijsaanbod wordt verzorgd in groepen van gemiddeld 15 - 17 leerlingen. De groepen staan onder leiding van een leerkracht (met gedurende een aantal dagdelen ondersteuning van een onderwijsassistent) die in staat is de afstemming te vinden in de onderwijsbehoeften van de leerling. Dit gebeurt

zowel op het leren als op het gedrag. Voor alle leerlingen wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Binnen de groep werken de leerkrachten met groepsplannen voor o.a. de vakgebieden: spelling, en technisch lezen.

Binnen de groepen wordt per vakgebied gewerkt met de leerlijnen van het CED, de daarop aangepaste arrangementen en natuurlijk het daarop aangepaste aanbod. Elke groep heeft leerlingen passend bij de drie arrangementen: verdiept, basis, intensief en indien nodig zeer intensief arrangement.

Vanaf groep 6 worden leerlingen ingedeeld op basis van een uitstroomverwachting:

- een zeer intensieve lijn;
- een PRO-lijn;
- een VMBO-lijn (BBL, KBL);
- een TL/Havo/VWO-lijn.

Vanuit de leerlijnen worden de leerdoelen op korte en langere termijn vastgesteld.

Met behulp van groepsplannen stemmen de leerkrachten het onderwijsaanbod af op de ontwikkelingsperspectieven van de leerlingen. Ook op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling wordt er gewerkt met een groepsplan. SBO de Watertuin onderschrijft en werkt volgens de principes van Positive Behavior Support (PBS).

De gehele onderwijsleeromgeving is afgestemd op leerlingen die behoefte hebben aan een kleinschalige, duidelijke en voorspelbare leeromgeving. Binnen De Watertuin werken wij met een cyclische zorgstructuur waarin het ontwikkelingsperspectief (OPP) leidend is. Aan de hand hiervan kijken we naar de onderwijsbehoefte van de leerling door middel van groepsplannen, groepsbespreking, leerlingbesprekingen en de Commissie van Begeleiding (CVB).

Deze Commissie – een multidisciplinair team – bestaat uit: een gedragswetenschapper, schoolmaatschappelijk werk, jeugdarts, jeugdzorg, leerplicht, intern begeleider en directie. Waar mogelijk/nodig zijn ouders of de leerkracht aanwezig.

De intern begeleider vervult een spilfunctie binnen de leerlingenzorg. Binnen de school kunnen leerlingen een extra aanbod krijgen voor:

	• spraak-taalontwikkeling (logopedie) • senso-motorische therapie (via de huisarts) • fysiotherapie (vanuit de Zorggroep) • leerontwikkeling (remedial teaching) • sociaal-emotionele ontwikkeling (PBS en PAD-lessen) • divers aanbod vanuit Triade-Vitree Sbo De Watertuin biedt de leerlingen een structuurvolle schoolomgeving. Dit doen we door duidelijk te zijn over regels en afspraken in de school. Deze regels worden in lessen geoefend. We maken de school hiermee voorspelbaar voor onze leerlingen. Het personeel is gericht op het bevestigen van gewenst en positief gedrag van de leerlingen (PBS). Dit wordt ondersteund middels gedragslessen gekoppeld aan onze kernwaarden. Binnen de school werken we met de methode "PAD"(Programma Alternatieve Denkstrategieën) voor Sociaal Emotioneel Leren.
Motto	Samen veilig leren – op maat – met plezier

3. Beschrijving van de basisondersteuning ¹ (zie ook [dyslexie document](#))

Doelgroep: alle leerlingen met dyslexie (zorgniveau 1 t/m 3)

Welke begeleiding en ondersteuning geef je de leerling in de lessen? (aandacht en tijd)	We volgen de richtlijnen van het protocol leesproblemen en dyslexie.
Welke voorzieningen heeft de school voor alle leerlingen zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)	Binnen de groepen wordt per vakgebied gewerkt met de leerlijnen van het CED, de daarop aangepaste arrangementen en natuurlijk het daarop aangepaste aanbod. Elke groep heeft leerlingen passend bij de drie arrangementen: verdiept, basis, intensief en indien nodig zeer intensief arrangement. Vanaf groep 6 worden leerlingen ingedeeld op basis van een uitstroomverwachting: - een zeer intensieve lijn; - een PRO-lijn; - een VMBO-lijn (BBL, KBL); - een TL/Havo/VWO-lijn.
Welke ondersteuning – expertise biedt de school	We werken samen met: • RID • Triade Vitree

¹ De groene blokken horen bij het basisaanbod van de school. Vul ze allemaal in.
Zie ook: website Passend Onderwijs Almere: [handreiking voor het komen tot SOP-PO](#)

samen met partners? Wie zijn de partners?	• Logopediepraktijk Stedenwijk • GGZ: Jeugd & Gezin, 's Heeren Loo, Fornhese en RIO • Intraverte
---	--

Beschrijving van de basisondersteuning (zie ook het [stappenplan](#))

Doelgroep: alle leerlingen met dyscalculie

Welke begeleiding en ondersteuning geef je de leerling in de lessen? (aandacht en tijd)	Als er sprake is van een rekenprobleem is het mogelijk dat de orthopedagoog nader onderzoek doet.
Welke voorzieningen heeft de school voor alle leerlingen zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)	Binnen de groepen wordt per vakgebied gewerkt met de leerlijnen van het CED, de daarop aangepaste arrangementen en natuurlijk het daarop aangepaste aanbod. Elke groep heeft leerlingen passend bij de drie arrangementen: verdiept, basis, intensief en indien nodig zeer intensief arrangement. Vanaf groep 6 worden leerlingen ingedeeld op basis van een uitstroomverwachting: een PRO-lijn; een VMBO-lijn (BBL, KBL); een TL/Havo/VWO-lijn.
Welke ondersteuning – expertise biedt de school samen met partners? Wie zijn de partners?	We werken samen met: • Passend Onderwijs Almere

Beschrijving van de basisondersteuning

Doelgroep: alle leerlingen met gedrags- en / sociaal-emotionele problematiek

Welke begeleiding en ondersteuning geef je de leerling in de lessen? (aandacht en tijd)	Onze groepen zijn kleinschalig (groeps grootte 15 – 17 leerlingen), werken gestructureerd en beschikken, naast de leerkracht, over ondersteuning in en rond de groep. Er heerst een krachtig en ondersteunend pedagogisch klimaat in de school, een doorlopende leerlijn (PBS) en ondersteunende interventies (vb. time-out, check-in-check-out). De school beschikt over gedragsspecialisten.
Welke voorzieningen heeft de school voor alle leerlingen zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)	De school is toegerust op het omgaan met gedrags- en sociaal-emotionele problematiek. Dit staat beschreven in paragraaf 2.
Welke ondersteuning – expertise biedt de school	We werken samen met: • Orthopedagoog en CVB (intern)

samen met partners? Wie zijn de partners?	• Schoolmaatschappelijk werk • Jeugdarts JGZ • Leerplichtambtenaar • GGZ: 's Heeren Loo, Jeugd & Gezin, Fornhese • Triade Vitree
---	--

Beschrijving van de basisondersteuning

Doelgroep: alle leerlingen met leerachterstanden

Welke begeleiding en ondersteuning geef je de leerling in de lessen? (aandacht en tijd)	Voor vrijwel alle leerlingen geldt, met name bij de start op onze school, dat er sprake is van een leerachterstand (ten opzichte van wat je van leerlingen met dezelfde leeftijd mag verwachten) die veelal wordt veroorzaakt door andere problematiek.
Welke voorzieningen heeft de school voor alle leerlingen zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)	Binnen de groepen wordt per vakgebied gewerkt met de leerlijnen van het CED, de daarop aangepaste arrangementen en natuurlijk het daarop aangepaste aanbod. Elke groep heeft leerlingen passend bij de drie arrangementen: verdiept, basis, intensief en indien nodig zeer intensief arrangement. Vanaf groep 6 worden leerlingen ingedeeld op basis van een uitstroomverwachting: - een zeer intensieve lijn; - een PRO-lijn; - een VMBO-lijn (BBL, KBL); - een TL/Havo/VWO-lijn.
Welke ondersteuning – expertise biedt de school samen met partners? Wie zijn de partners?	De ondersteuningsstructuur van de school is ingericht op het omgaan met leerachterstanden. Dit staat beschreven in paragraaf 2.

Beschrijving van de basisondersteuning

Doelgroep: alle leerlingen met lichte taal-spraakproblemen

Welke begeleiding en ondersteuning geef je de leerling in de lessen? (aandacht en tijd)	We stemmen ons onderwijs af op de behoeften van leerlingen met een taalachterstand of een (lichte) taalontwikkelingsstoornis.
Welke voorzieningen heeft de school voor alle leerlingen zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)	
Welke ondersteuning – expertise biedt de school samen met partners? Wie zijn de partners?	We werken samen met: • Viertaal • Kentalis • Logopediepraktijk Stedenwijk

Arrangementen extra ondersteuning : praktijkgroepen vanaf groep 6

Doelgroep: alle leerlingen die zeer moeilijk lerend zijn

Welke begeleiding en ondersteuning geef je de leerling in de lessen? (aandacht en tijd)	Leerlingen met een beperkte cognitie (TIQ tussen 50-70) met (mogelijk) bijkomende problematiek die een aangepaste onderwijsleeromgeving nodig hebben.
Welke voorzieningen heeft de school voor alle leerlingen zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)	Binnen SBO de Watertuin zijn specifieke groepen vanaf groep 6 ingericht voor leerlingen die als ondersteuningsbehoefte een zeer veilige niet overvragende leeromgeving hebben, waar het onderwijs intensief en in kleine stapjes wordt aangeboden. Het zijn leerlingen met een beperkte cognitie en eventueel met een lichte bijkomende problematiek. Van al onze leerlingen hebben we hoge verwachtingen. Prioriteit voor deze leerlingen is de taal- en woordenschatontwikkeling in de meest brede zin van het woord. Dit is essentieel voor hun participatie in de maatschappij. Per vakgebied maken we gebruik van het meest intensieve aanbod in ons arrangement. Het aanleren van zelfstandigheid en zelfredzaamheid volgen daar automatisch uit. Speciale aandacht zal er zijn voor de sociaal-emotionele ontwikkeling voor deze leerlingen. In een praktijkgroep vanaf groep 6 krijgen gemiddeld 15 leerlingen hun onderwijsaanbod. De groep staat onder leiding van een leerkracht, die ondersteund wordt door een onderwijsassistent (0.6 fte).
Welke ondersteuning – expertise biedt de school samen met partners? Wie zijn de partners?	We werken samen met: - Triade-Vitree - 's Heeren Loo

5. Groepsarrangementen: observatiegroepen 1 t/m 3

Doelgroep:

Welke begeleiding en ondersteuning geef je de leerling in de lessen? (aandacht en tijd)

In de observatiegroepen kunnen leerlingen geplaatst worden, waarbij de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften onduidelijk zijn. Bij deze leerlingen wordt in beeld gebracht of de leerontwikkeling en/of de sociaal-emotionele ontwikkeling aansluit bij het lichte ondersteuningsaanbod van SBO de Watertuin of dat de leerling beter tot zijn recht komt in het SO.

Welke voorzieningen heeft de school voor alle leerlingen zowel in als buiten de lessen? (ondersteuningsstructuur)

In de observatiegroepen zitten gemiddeld 14 leerlingen. De groepen staan onder leiding van een leerkracht, die in staat is continu de afstemming te zoeken op de onderwijsbehoefte van de leerling.

Dit gebeurt zowel op het leren als op het gedrag. Binnen alle groepen met jonge leerlingen op SBO de Watertuin worden onderwijsassistenten ingezet.

In de observatiegroepen wordt gewerkt met een leerlingvolgsysteem (Mijn kleutergroep) om de ontwikkeling van de leerlingen goed te kunnen volgen. Binnen de aanvangsgroepen werken de leerkrachten met groepsplannen voor de vakgebieden van o.a. aanvankelijk en technisch lezen.

Welke ondersteuning – expertise biedt de school samen met partners? Wie zijn de partners?

We werken samen met:

- Samenwerkingsverband

6. Grenzen van de ondersteuning

Binnen SBO de Watertuin hebben wij een onderwijs/leeromgeving wanneer:

- Een leerling in een groep van gemiddeld 15 leerlingen zelfstandig kan functioneren op een manier die passend is bij de leeftijd;
- Een leerling zich kan handhaven en zelfstandig zijn weg kan vinden in een school die bestaat uit een groot gebouw met zo'n 200 leerlingen en ruim 50 medewerkers;
- Een leerling geen therapeutische omgeving nodig heeft die het lesgeven aan de groep belemmert, waardoor de leerling zou vastlopen in de eigen ontwikkeling. Onder therapeutische omgeving verstaan wij leerlingen die behoefte hebben aan een aanpak waarbij niet het onderwijs, maar de aanpak van het gedrag of gezondheid voorop staat. Voorbeelden hiervan zijn een extreme behoefte aan structuur, behoefte aan specifieke pedagogisch-sociale ondersteuning voor ernstige gedragsproblemen of gedragsstoornissen, zware sociale angststoornissen, zware psychiatrische zorg en ondersteuning voor ernstige gehoor- en gezichtsproblemen.
- Een leerling geen gevaar oplevert voor zichzelf of anderen in de klas, inclusief de leerkracht en niet het welzijn en de voortgang van andere leerlingen verstoort;

- Een leerling binnen de grenzen van het medisch protocol van SBO de Watertuin ondersteund kan worden; bijvoorbeeld in het geval van diabetisch en lichte epilepsie. De ouders tekenen waar nodig een medicijnverklaring.
- Een leerling zindelijk is. Wanneer onverhoopt toch nodig dragen ouders zorg voor het verschonen van de leerling.

7. Ambitie en ontwikkeling

Afronding:

- Het SOP is ter advies voorgelegd aan de MR.
- Het SOP is vastgesteld door het bestuur.
- Het SOP is vindbaar op de eigen schoolwebsite.
- Het SOP is de onderlegger voor bespreking in de wijk (WOP).
- De SOP's geven het swv zicht op het dekkend aanbod, de spreiding, hiaten en ontwikkelingen voor specifieke doelgroepen en de kwaliteitsontwikkeling van de scholen.